

ЕЗИКОВА КУЛТУРА

ЗА ЕДНА ПРАВОПИСНА ТРУДНОСТ ПРИ СЪСТАВНИ СОБСТВЕНИ ИМЕНА, ВКЛЮЧВАЩИ ДУМАТА *РИВИЕРА*

ИЛИЯНА КУНЕВА

ИНСТИТУТ ЗА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК „ПРОФ. Л. АНДРЕЙЧИН“ ПРИ БАН
iliana.kuneva@gmail.com

Френска Ривиера е съставно собствено име, назоваващо определена част от средиземноморското крайбрежие на Югоизточна Франция, и като собствено име се пише с начална главна буква. При това име обаче се появява правописен проблем, който е свързан с втората му съставка – *Ривиера* – дали тя трябва да се пише с главна, или с малка буква.

В българския език съществува съществителното нарицателно име *ривиера* със значение ‘крайбрежие със заливи и хубави плажове, по което са застроени луксозни хотели’. Но наред с това има и собствено име *Ривиера*, обикновено използвано в членуваната му форма *Ривиерата* и без допълнително определение по географски признак. То назовава точно определена част от средиземноморското крайбрежие на територията на Франция, Монако и Италия в подножието на Алпите. Това собствено географско име става втора съставка на други две собствени имена: *Френска Ривиера* (известна още и като *Лазурен бряг*) и *Италианска Ривиера*, с които се означават отделните части на това крайбрежие. Само при тези две съставни собствени имена *Ривиера* се пише с главна буква. Известно е, че когато съставното собствено име съдържа друго собствено име в състава си, то също се пише с главна буква, срв: *Северна България*, *Българско Черноморие*, *Южна Корея*, *Британска Колумбия*.

В други съставни собствени имена обаче думата *ривиера* отново е втора съставка, но вече като съществително нарицателно, напр. *Будванска ривиера* (името на крайбрежната ивица около гр. Будва в Черна гора) или *Олимпийска ривиера* (названието на крайбрежната ивица с дължина около 70 км в подножието на връх Олимп в Гърция). Тъй като в тези случаи *ривиера* не представлява собствено име, то тази дума се пише с малка буква, а съставното собствено име се пише с начална главна буква само на първата част от името. Има и други крайбрежни курорти по света, които си имат имена, но поради слъчевите пясъчни плажове, живописните заливи и красивите си хотели често се назовават с перифраза, която съдържа думата *ривиера*, предшествана от определение по географски признак: *Българска-*

та ривиера (Слънчев бряг), *Американската ривиера* (Маями Бийч, Флорида) и др. При тези названия първата съставка се пише с главна буква, а думата *ривиера* – с малка.

Ето от къде идва и трудността при писането на съставни собствени имена, които съдържат думата *ривиера* – да се разпознае кога втората съставка е собствено име и кога не е собствено, а нарицателно име.

Да вземем за пример селищните имена в България, при които се наблюдават двата случая – собствените имена могат да имат като втора съставка нарицателно име: *Горна баня*, *Ново село* и др, и собствените имена могат да съдържат друго собствено име: *Стара Загора*, *Горна Оряховица* и др. А има и селищни имена, при които е трудно втората съставка да се разпознае като собствено име. Тогава тя може се възприеме като нарицателно, а по този начин и неправилно да се напише с малка буква вместо с главна. Например *Долна Митрополия* е собствено име, което създава същото правописно колебание относно главната буква при втората съставка, както и *Френска Ривиера*.

✉ Гл.ас. д-р Илияна Кунева

Секция за съвременен български език
Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин“ при БАН
бул. „Шипченски проход“ 52, бл. 17, 1113 София, България

Публикувано: 30 юни 2018